

การเปิดรับข่าวสารและวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

NEWS EXPOSURE AND METHODS FOR PREVENTING THE SPREAD OF CORONAVIRUS DISEASE (COVID-19) OF KHON KAEN UNIVERSITY STUDENTS

ธิตกร หิรัญรัตน์^{1*}, สุพัตรา สมปัญญา², ลลภา หลักทรัพย์³, ฐิติมา คำเมืองคุณ⁴ และ ศศิวิมล วินทะไชย⁵

THITIKORN HIRANRAT^{1*}, SUPATTRA SOMpanya², LALADA LAKSUP³, THITIMA KUMMUANGKUN⁴

and SASIWIMOL WINTHACHAI⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร 2) เพื่อศึกษาวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น 400 คน ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.81 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารผ่านโทรทัศน์ 2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในระดับปฏิบัติเป็นประจำคือการสวมหน้ากากอนามัยในที่สาธารณะ โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในพื้นที่ปิด และ 3) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่างกัน มีวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่างกัน มีวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) เกี่ยวกับรับวัคซีนเมื่อได้รับสิทธิ์และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่เกี่ยวกับการฉีดวัคซีน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การเปิดรับข่าวสาร ; วิธีป้องกันการแพร่ระบาด ; โรคไวรัสโคโรนา (COVID-19)

¹⁻⁵ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการการคลัง วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น, Undergraduate of Public Administration Program, Fiscal Management, College of local Administration, Khon Kaen University.

* Corresponding Author, Email: Kornasasi@kkumail.com

Received: Sep 21, 2021, Revised: Nov 21, 2021, Accepted: Nov 21, 2021

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study information exposure 2) to study prevention of the spread of coronavirus disease (COVID-19) and 3) to compare the differences between information exposure and methods of preventing the spread of the coronavirus disease (COVID-19). The sample was 400 students of Khon Kaen University. The tool's reliability is 0.81. The statistics used were frequency, mean, percentage, standard deviation and one-way analysis of variance.

The results showed that 1) most of the respondents were exposed to news through television 2) most of the respondents had a practical way of preventing the spread of coronavirus (COVID-19) at a practical level, by wearing a mask in public especially when in closed areas or unable to keep distance and 3) the respondents who had different exposure to coronavirus disease (COVID-19) had no different ways to prevent the spread of the coronavirus disease (COVID-19) overall. When considering each item, it was found that Respondents with different exposure to coronavirus disease (COVID-19) have ways to prevent the spread of the coronavirus (COVID-19) regarding vaccination when eligibility and compliance with local guidelines regarding vaccination was a statistically significant difference at the .05 level.

Keywords: news exposure ; how to prevent the spread ; Coronavirus disease (COVID-19)

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย ผลกระทบที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งทางด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง รวมถึงวิกฤตโรคระบาดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน นับได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่มีใครคาดคิดมาก่อน ซึ่งนำไปสู่ผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต การทำงานของมนุษย์เป็นอย่างมาก ทั้งนี้วิกฤตโรคระบาดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน นับได้ว่าเป็นสถานการณ์วิกฤตที่เกิดขึ้น เป็นสถานการณ์ที่เข้าสู่ภาวะที่จำเป็นต้องเข้าจัดการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้น (Zhong et.al, 2020) หรือวิกฤตทางด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่ได้มีการวางแผนล่วงหน้าที่จะก่อให้เกิดภาวะคุกคามโดยไม่ว่าจะเป็นความจริง หรือ ทำให้รับรู้ว่าจะเกิดความไม่ปลอดภัยในด้านต่าง ๆ จะเห็นได้จากวิกฤตโรคระบาดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน กรณีของ COVID-19 หรือที่รู้จักชื่ออย่างเป็นทางการว่า “ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่” เป็นไวรัสที่แพร่กระจายจากคนสู่คนและมีการระบาดในวงกว้าง เป็นตระกูลของไวรัสที่ก่อให้เกิดอาการป่วย ตั้งแต่โรคไข้หวัดธรรมดา ไปจนถึงโรคที่มีความรุนแรงมาก เช่น โรคระบบทางเดินหายใจในตะวันออกกลาง (MERS-CoVCoV) โรคระบบ

ทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS-CoVCoV) เป็นต้น ซึ่งเป็นสายพันธุ์ใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อนในมนุษย์ ก่อให้เกิดอาการป่วยระบบทางเดินหายใจในคน และสามารถแพร่เชื้อจากคนสู่คนได้ โดยเชื้อไวรัสนี้พบการระบาด ครั้งแรกในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน (กระทรวงสาธารณสุข, 2563) องค์การอนามัยโลก (WHO) ประกาศให้การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เป็น "การระบาดใหญ่" หรือ pandemic หลังจากเชื้อลุกลามไปอย่างรวดเร็วในทุกภูมิภาคของโลก โดยเมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2563 องค์การอนามัยโลกได้ประเมินสถานการณ์และประกาศให้โรค COVID-19 เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) โดยแนะนำให้ทุกประเทศเฝ้าระวังและป้องกันความเสี่ยงจากเชื้อ COVID-19 (กรมควบคุมโรค, 2563)

สถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในหลายประเทศทั่วโลก จึงนับเป็นภัยคุกคามที่สร้างความหวาดวิตกแก่ประชาชนอย่างมากซึ่งการระบาดยังไม่มีทีท่าว่าจะยุติลงง่าย ๆ ประกอบกับข่าวลือและข่าวลวงที่ถาโถมบนโลกออนไลน์ ยิ่งสร้างข้อสงสัยและความตื่นตระหนกให้แก่ผู้คนจำนวนมาก ทั้งนี้ สถานการณ์การระบาดของโรคยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลบิดเบือนต่าง ๆ เกี่ยวกับโรคก็แพร่กระจายอย่างต่อเนื่องเช่นกัน โดยผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลก ระบุว่า “เราไม่เพียงแต่ต่อสู้กับโรคระบาด (Epidemic) เท่านั้น เรากำลังต่อสู้กับการแพร่ระบาดของข้อมูลที่บิดเบือนเกี่ยวกับโรค (Infodemic) ด้วย” (Dong, Du & Gardner, 2020)

การระบาดของโรคโควิด-19 ของประเทศไทย ในระลอกแรกในช่วงพ.ศ. 2563 จนกระทั่งเกิดระบาดระลอกใหม่ในช่วงพ.ศ. 2564 พบว่ารูปแบบของการระบาดในระลอกใหม่ เริ่มเปลี่ยนแปลงจากการระบาดเป็นกลุ่มก้อน (cluster) ได้แก่ สถาบันเชิง ตลาด ห้างสรรพสินค้า มาเป็นการติดเชื้อภายในครัวเรือน หรือผู้สัมผัสใกล้ชิด ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการสัมผัสผู้ติดเชื้อที่ไม่มีอาการ (กรมควบคุมโรค, 2564) สามารถแพร่เชื้อติดต่อจากคนสู่คนได้โดยติดต่อผ่านทาง การไปสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อ เช่น จากการไอ หรือจามแล้วหายใจเอาเชื้อเข้าสู่ปอด การป้องกันตนเองขั้นต้นจึงมีความสำคัญต่อการลดการแพร่ระบาดของโรคได้เป็นอย่างมาก

ในยุคสังคมข่าวสารข้อมูล ข่าวสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจหรือไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้เปิดรับมีความทันสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น การที่บุคคลจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านมาสู่ตนทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน (กาญจนา โชคเหรียญสุขชัย, 2560) ดังนั้นข่าวสารด้านการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) จึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนจะต้องติดตาม เปิดรับข่าวสาร เพื่อหาแนวทางป้องกันอย่างเร่งด่วน โดยกรมควบคุมโรค (2564) ได้ระบุแนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือโควิด 19 สำหรับประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง ซึ่งมีโอกาสเสียชีวิตมากกว่าคนทั่วไปหากมีการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 เพื่อป้องกันตนเองจากการเจ็บป่วยและลดความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต ได้แก่ 1) ออกจากบ้านเมื่อจำเป็นเท่านั้น หากออกนอกบ้านให้เว้นระยะห่างจากคนอื่นอย่างน้อย 1-2 เมตร หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น แออัด หรือพื้นที่ปิด 2) สวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลา เมื่ออยู่นอกบ้าน 3) ใช้กระดาษชำระเมื่อจำเป็นเท่านั้น และหลีกเลี่ยงชั่วโมงเร่งด่วน หากต้องช้อปปิ้งหรือใช้รถสาธารณะควรนั่งห่าง 4) ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร หลังใช้ส้วม หรือหลังจากไอ จาม หรือหลังสัมผัสจุดเสี่ยงที่มีผู้ใช้งาน

ร่วมกันในที่สาธารณะ เช่น กลอนหรือลูกบิดประตู ราวจับหรือราวบันได เป็นต้น 5) หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น 6) ผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ผู้สูงอายุที่อายุมากกว่า 70 ปี ผู้มีโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคปอด และเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ให้เลี่ยงการออกนอกบ้าน เว้นแต่จำเป็น ให้ออกนอกบ้านน้อยที่สุด ในระยะเวลาสั้นที่สุด 7) แยกของใช้ส่วนตัว ไม่ควรใช้ของร่วมกับผู้อื่น 8) เลือktanอาหารที่ร้อนหรือปรุงสุกใหม่ๆ ควรทานอาหารแยกสำหรับ หรือหากทานอาหารร่วมกันให้ใช้ช้อนกลางส่วนตัว ออกกำลังกายสม่ำเสมอ และพักผ่อนให้เพียงพอ 9) หากเดินทางกลับจากประเทศหรือพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 19 ควรกักตัวเองที่บ้าน 14 วัน และปฏิบัติตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข และ 10) หมั่นสังเกตอาการตนเอง หากมีอาการไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส ให้ไปรับ การตรวจรักษาที่โรงพยาบาลใกล้บ้านทันที

สำหรับสถานการณ์การระบาดและการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในจังหวัดขอนแก่นนั้น จังหวัดขอนแก่นได้มีมาตรการในการเฝ้าระวังติดตามผู้ที่เดินทางกลับมาจากประเทศ กลุ่มเสี่ยงที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 โดยความร่วมมือทั้งจากฝ่ายปกครอง สาธารณสุข กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เฝ้าระวังในพื้นที่อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง และเนื่องจากมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มจะแพร่ระบาดเพิ่มขึ้นอีก เพื่อให้การป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ให้เป็นไปตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้พื้นที่เสี่ยงที่จำเป็นจะต้องยกระดับมาตรการในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ที่เข้มข้นขึ้น ส่งผลให้ประชาชนเริ่มตื่นตัว เปิดรับข้อมูลข่าวสาร และปฏิบัติตามการประกาศของกระทรวงสาธารณสุข

ในฐานะที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาที่มหาวิทยาลัย ขอนแก่น จึงมีความตระหนักถึงภาวะการณ์ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสารและวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำไปเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการหาทางเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการ และวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ให้ครอบคลุมและตรงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย อันจะช่วย

ป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดโรค รวมถึงลดการ
แพร่กระจายเชื้อทั้งต่อตัวเอง ครอบครัว คนรอบข้าง และสังคม

2. เพื่อศึกษาวิธีป้องกันการแพร่ระบาดโรคไวรัสโคโรนา
(COVID-19) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

วัตถุประสงค์

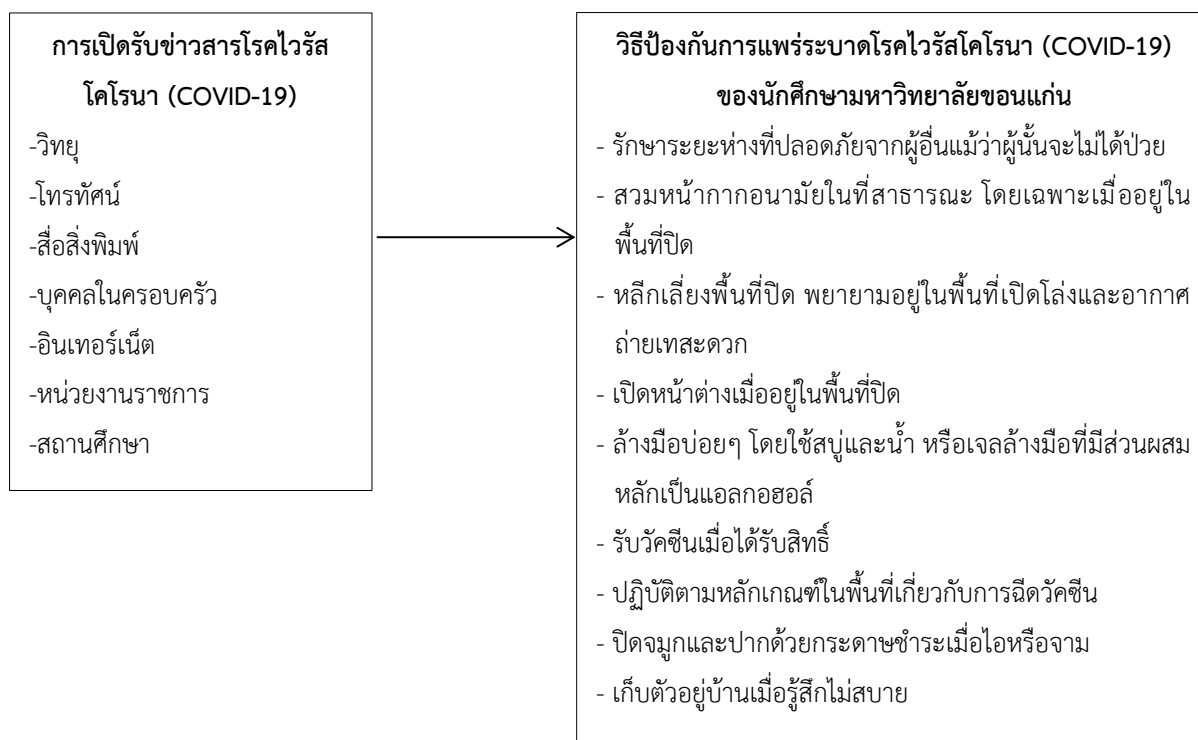
1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา
(COVID-19) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเปิดรับ
ข่าวสารกับวิธีป้องกันการแพร่ระบาดโรคไวรัสโคโรนา (COVID-
19) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีการเปิดรับข่าวสาร
ต่างกัน จะมีวิธีป้องกันการแพร่ระบาดโรคไวรัสโคโรนา (COVID-
19) แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 39,684
คน (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2564)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ที่ใช้ในการวิจัย
เป็นหน่วยของประชากรคือนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 39,684 คน โดยผู้วิจัยกำหนด
ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ คำนวณได้ 396 คน

และเพื่อความสมบูรณ์ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงเก็บกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเป็น 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) ได้เพียงข้อเดียว ได้แก่

1. เพศ มาตราวัดมาตรฐานนามบัญญัติ (nominal scale) 2 ตัวเลือก ได้แก่

1.1 ชาย

1.2 หญิง

2. อายุ มาตราวัดเรียงลำดับ (Ordinal Scale) 4 ตัวเลือก ได้แก่

2.1 อายุ 18-19 ปี

2.2 อายุ 20-21 ปี

2.3 อายุ 22-23 ปี

2.4 อายุมากกว่า 23 ปี

3. ระดับที่ศึกษา มาตราวัดเรียงลำดับ (Ordinal Scale) 3 ตัวเลือก ได้แก่

3.1 ปริญญาตรี

3.2 ปริญญาโท

3.3 ปริญญาเอก

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) ได้เพียงข้อเดียว เป็นมาตราวัดมาตรฐานนามบัญญัติ (nominal scale) 7 ตัวเลือก ได้แก่

1.1 วิทย์

1.2 โทรทัศน์

1.3 สื่อสิ่งพิมพ์

1.4 บุคคลในครอบครัว

1.5 อินเทอร์เน็ต

1.6 หน่วยงานราชการ

1.7 สถานศึกษา

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น มาตราวัดตัวแปรแบบมาตราอันดับ (Interval Scale) 9 ตัวเลือก รักษาระยะห่างที่ปลอดภัยจากผู้อื่น แม้ว่าผู้อื่นจะไม่ได้ป่วยก็ตาม การสวมหน้ากากอนามัยในที่สาธารณะ โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในพื้นที่ปิด การหลีกเลี่ยงพื้นที่ปิด พยายามอยู่ในพื้นที่เปิดโล่งและอากาศถ่ายเทสะดวก การเปิดหน้าต่างเมื่ออยู่ในพื้นที่ปิด การล้างมือบ่อย ๆ โดยใช้สบู่และน้ำ หรือเจลล้างมือที่มีส่วนผสมหลักเป็นแอลกอฮอล์การรับวัคซีนเมื่อได้รับสิทธิ์ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่เกี่ยวกับการฉีดวัคซีน การปิดจมูกและปากด้วยกระดาษชำระเมื่อไอหรือจาม และการเก็บตัวอยู่บ้านเมื่อรู้สึกไม่สบาย

โดยวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ใน 3 ระดับ คือ

ปฏิบัติเป็นประจำ มีคะแนนเท่ากับ 3

ปฏิบัติบางครั้ง มีคะแนนเท่ากับ 2

ไม่ปฏิบัติเลย มีคะแนนเท่ากับ 1

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ ดังนี้

2.34-3.00 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ

1.67-2.33 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง

1.00-1.66 หมายถึง ไม่ปฏิบัติเลย

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการศึกษาแนวคิดพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) วิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของกรมควบคุมโรค (2564) ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดขอบเขตของแบบสอบถาม ซึ่งเกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นผู้วิจัยนำมาจากแนวทางปฏิบัติเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือโควิด 19 สำหรับประชาชนทั่วไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์และกลุ่มตัวอย่าง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้คำแนะนำ เพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริโภคมที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) ซึ่งจะต้องได้ค่าดัชนีมากกว่า 0.70 ขึ้นไป จึงจะนำไปใช้ในการวิจัย (บุญธรรม กิจปรีดาภิรต, 2549) ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.81 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยได้แบ่งวิธีการเข้าถึงข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review Data) และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Data)

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review Data) ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการจากแหล่งข้อมูล และสิ่งพิมพ์ เช่นเอกสารทางวิชาการ เอกสารการประชุมวารสาร นิตยสาร บทความในหนังสือพิมพ์ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Data) โดยการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 400 คน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามแบบออนไลน์ ผ่าน Google FORM

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด และนำมาประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ซึ่งเป็นมาตรวัดตัวแปรในลักษณะมาตรนามบัญญัติ (nominal

scale) อายุและระดับที่ศึกษา เป็นมาตรวัดเรียงลำดับ (Ordinal Scale) วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 การวิเคราะห์การเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ประกอบด้วย วิทยุ โทรศัพท์ สื่อสิ่งพิมพ์ บุคคลในครอบครัว อินเทอร์เน็ต หน่วยงานราชการ และสถานศึกษา ซึ่งเป็นมาตรวัดตัวแปรในลักษณะมาตรนามบัญญัติ (nominal scale) วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 การวิเคราะห์วิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) เป็นมาตรวัดตัวแปรแบบมาตรอันตรภาค (Interval Scale) ได้แก่ รักษาระยะห่างที่ปลอดภัยจากผู้อื่น แม้ว่าผู้หนึ่งจะไม่ได้ป่วยก็ตาม การสวมหน้ากากอนามัยในที่สาธารณะ โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในพื้นที่ปิด การหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่ปิดพยายายอยู่ในพื้นที่เปิดโล่งและอากาศถ่ายเทสะดวก การเปิดหน้าต่างเมื่ออยู่ในพื้นที่ปิด การล้างมือบ่อย ๆ โดยใช้สบู่และน้ำ หรือเจลล้างมือที่มีส่วนผสมหลักเป็นแอลกอฮอล์การรับวัคซีนเมื่อได้รับสิทธิ์ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่เกี่ยวกับการฉีดวัคซีน การปิดจมูกและปากด้วยกระดาษชำระเมื่อไอหรือจาม และการเก็บตัวอยู่บ้านเมื่อรู้สึกไม่สบาย วิเคราะห์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี

2. การเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผ่านโทรศัพท์มากที่สุด รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต บุคคลในครอบครัว วิทยุ หน่วยงานราชการ สถานศึกษา และสื่อสิ่งพิมพ์ ตามลำดับ

3. วิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวิธีป้องกันการแพร่ระบาดโรค

ไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในภาพรวมจัดอยู่ในระดับปฏิบัติ บางครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ส่วนหน้าากอนามัยในที่สาธารณะ โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในพื้นที่ปิดหรือเว้นระยะห่างไม่ได้ ปฏิบัติเป็นประจำ รองลงมาคือล้างมือบ่อย ๆ โดยใช้สบู่และน้ำ หรือเจลล้างมือที่มีส่วนผสมหลักเป็นแอลกอฮอล์ ปฏิบัติเป็นประจำ,รักษาระยะห่างที่ปลอดภัยจากผู้อื่น แม้ว่าผู้หนึ่งจะไม่ได้ป่วยก็ตาม ปฏิบัติเป็นประจำ รับผิดชอบต่อชีวิตผู้อื่นเมื่อได้รับสิทธิ์ ปฏิบัติเป็นประจำ เก็บตัวอยู่บ้านเมื่อรู้สึกไม่สบาย ปฏิบัติเป็นประจำ ปิดจมูกและปากด้วยกระดาษชำระเมื่อไอหรือจาม ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่เกี่ยวกับการฉีดวัคซีน ปฏิบัติบางครั้ง หลีกเลี่ยงพื้นที่ที่ปิด พยายาม

อยู่ในพื้นที่เปิดโล่งและอากาศถ่ายเทสะดวก ปฏิบัติบางครั้ง และเปิดหน้าต่างเมื่ออยู่ในพื้นที่ที่ปิด ไม่ปฏิบัติเลย ตามลำดับ

4. การทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างในตัวแปรอิสระที่มีจำนวนมากกว่า 2 กลุ่ม โดยตัวแปรอิสระที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) ได้เพียงข้อเดียว จำนวน 7 ตัวเลือก เป็นมาตรวัดนามบัญญัติ (nominal scale) และตัวแปรตาม คือ วิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) เป็นมาตรวัดแบบอันตรภาค (Interval Scale) จำนวน 9 ข้อ (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) กับวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19)

วิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19)		Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
1. รักษาระยะห่างที่ปลอดภัยจากผู้อื่น แม้ว่าผู้หนึ่งจะไม่ได้ป่วยก็ตาม	ระหว่างกลุ่ม	0.875	6	0.146	0.585	0.74
	ภายในกลุ่ม	98.022	393	0.249		
	รวม	98.898	399			
2. การสวมหน้ากากอนามัยในที่สาธารณะ โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในพื้นที่ปิดหรือเว้นระยะห่างไม่ได้	ระหว่างกลุ่ม	1.961	6	0.327	1.510	0.17
	ภายในกลุ่ม	85.039	393	0.216		
	รวม	87.000	399			
3. หลีกเลี่ยงพื้นที่ที่ปิด พยายามอยู่ในพื้นที่เปิดโล่งและอากาศถ่ายเทสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	1.593	6	0.266	0.557	0.76
	ภายในกลุ่ม	187.367	393	0.477		
	รวม	188.960	399			
4. เปิดหน้าต่างเมื่ออยู่ในพื้นที่ปิด	ระหว่างกลุ่ม	0.839	6	0.140	0.411	0.87
	ภายในกลุ่ม	133.858	393	0.341		
	รวม	134.698	399			
5. ล้างมือบ่อย ๆ โดยใช้สบู่และน้ำ หรือเจลล้างมือที่มีส่วนผสมหลักเป็นแอลกอฮอล์	ระหว่างกลุ่ม	.521	6	0.087	0.303	0.93
	ภายในกลุ่ม	112.439	393	0.286		
	รวม	112.960	399			
6. รับผิดชอบต่อชีวิตผู้อื่นเมื่อได้รับสิทธิ์	ระหว่างกลุ่ม	0.483	6	0.081	0.230	0.03*
	ภายในกลุ่ม	137.507	393	0.350		
	รวม	137.990	399			
7. ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่เกี่ยวกับการฉีดวัคซีน	ระหว่างกลุ่ม	0.674	6	0.112	0.357	0.05*
	ภายในกลุ่ม	123.716	393	0.315		
	รวม	124.390	399			
8. ปิดจมูกและปากด้วยกระดาษชำระเมื่อไอหรือจาม	ระหว่างกลุ่ม	1.224	6	0.204	0.591	0.73
	ภายในกลุ่ม	135.713	393	0.345		
	รวม	136.938	399			

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) กับวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) (ต่อ)

วิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19)		Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
9. เก็บตัวอยู่บ้านเมื่อรู้สึกไม่สบาย	ระหว่างกลุ่ม	0.531	6	0.088	0.262	0.95
	ภายในกลุ่ม	132.579	393	0.337		
	รวม	133.110	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.011	6	0.002	0.046	1.00
	ภายในกลุ่ม	15.567	393	0.040		
	รวม	15.578	399			

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่างกัน มีวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่างกัน มีวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) เกี่ยวกับรับวัคซีนเมื่อได้รับสิทธิ์และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่เกี่ยวกับการฉีดวัคซีน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผ่านโทรทัศน์มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การสื่อสารนั้นจัดได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในชีวิตของมนุษย์ นอกเหนือจากปัจจัยที่มีความจำเป็นต่อความอยู่รอดของมนุษย์ แม้ว่าการสื่อสารจะไม่ได้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับความเป็นความตายของมนุษย์เหมือนกับปัจจัยอื่น แต่การที่จะให้ได้มาซึ่งปัจจัยอื่นเหล่านั้น ย่อมต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมืออย่างแน่นอน มนุษย์ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ของตนและเพื่ออยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อที่สามารถกระจายข้อมูลได้อย่างทั่วถึง ทำให้มนุษย์ได้รับข้อมูลในด้านต่าง ๆ มากขึ้น โดยรับผ่านทั้งภาพและเสียงเป็นสื่อมวลชนที่มีประสิทธิภาพประเภทหนึ่งของการติดต่อของกระบวนการสังคม ยิ่งสังคมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น และประกอบด้วยคนจำนวนมากขึ้นเท่าใด การสื่อสารก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น นำมา

ซึ่งความสลับซับซ้อน หรือความสับสนต่าง ๆ ของข้อมูลข่าวสาร จนอาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจและไม่แน่ใจแก่สมาชิกของสังคม ดังนั้น จึงต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังที่ John (2017) กล่าวว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยผู้รับสาร มีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่า การบริโภคข่าวสารจากสื่อมวลชนจะช่วยตอบสนองความต้องการของเขาได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือเปลี่ยนลักษณะนิสัย เปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่างได้โดยการเลือกบริโภคสื่อมวลชนนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการ หรือแรงจูงใจของผู้รับสารเอง เพราะบุคคลแต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์และความตั้งใจในการใช้ประโยชน์แตกต่างกันไป ผลการวิจัยสอดคล้องกับวรทัยราวิจิ (2564) ทำการศึกษาการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโควิด 19 จากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขและการรู้เท่าทันข่าวปลอมของผู้รับสาร ผลการวิจัยพบว่า สื่อที่มีการเปิดรับมากที่สุดคือสื่อของกรมควบคุมโรคผ่านสื่อโทรทัศน์

2. วิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในภาพรวมจัดอยู่ในระดับปฏิบัติ บางครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สวมหน้ากากอนามัยในที่สาธารณะ เมื่ออยู่ในพื้นที่ปิด โดยปฏิบัติเป็นประจำ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า จากการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ไวรัสติดต่อผ่าน ‘สารคัดหลั่งทางเดินหายใจ’ โดยสารคัดหลั่งทางเดินหายใจ (Respiratory Fluids) นี้จะถูกปล่อยออกมาระหว่างหายใจออก เช่น การหายใจตามปกติ การพูดการร้องเพลง การออกกำลังกาย การไอหรือจามเป็นละอองขนาดเล็ก-ใหญ่แตกต่างกัน และละอองเหล่านี้เป็นตัวพา

ไวรัสไปติดเชื้อให้กับผู้อื่น แต่จะสามารถแพร่ไปได้ไกลเท่าไร ขึ้นกับขนาดของละอองและสิ่งแวดล้อม ในขณะนั้น ดังที่กรมควบคุมโรค (2563) ได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคคลทั้งประชาชนทั่วไปและประชาชนกลุ่มเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคโควิด-19 โดยระบุว่า ควรสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดเวลา เมื่ออยู่นอกบ้าน ผลการวิจัยสอดคล้องกับเสกสรร สายสีต (2564) ศึกษาพฤติกรรมในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารและความตระหนักรู้ของนักเรียนนักศึกษา จังหวัดอุดรธานี ในช่วงไวรัสโควิด-19 ระบาด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน นักศึกษา มีความตระหนักรู้ในระดับมากที่สุด คือการออกจากบ้านต้องสวมหน้ากากทุกครั้ง เช่นเดียวกับณัฐวรรณ คำแสน (2564) ทำการศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 99.80 สวมหน้ากากอนามัยเมื่อออกจากบ้าน รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhong และคณะ (2020) ที่ศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของชาวจีน ในช่วงการระบาดใหญ่ของโควิด-19 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 98 สวมหน้ากากอนามัยเมื่อออกนอกบ้าน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญ์ณภัส วิรัตน์เกษม (2564) ทำการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมด้านพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมในวิถีชีวิตความปกติใหม่ (New Normal) ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี โดยค้นพบว่า การระบาดของไวรัสโควิด-19 พ.ศ. 2562-2563 ส่งผลต่อวิถีชีวิตคนไทย ทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และประเทศ ทำให้เกิดรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ความปกติใหม่ เป็นการปรับวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม หรือการหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น ควบคู่ไปกับการพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจ นำไปสู่การสร้างสรรคเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ และเมื่อเวลาผ่านไป ผู้คนในสังคมจะเกิดความคุ้นชินกับพฤติกรรมดำรงชีวิตแบบใหม่ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติไปในที่สุด

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่างกัน มีวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) เกี่ยวกับรับวัคซีนเมื่อได้รับสิทธิ์และการปฏิบัติ

ตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่เกี่ยวกับการฉีดวัคซีน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการได้รับสิทธิ์และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนในแต่ละสื่อ อาจไม่มีความละเอียดและครบถ้วนเพียงพอ ประกอบกับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการวัคซีนอาจไม่มีทิศทางที่ชัดเจน เนื่องจากเป็นโรคระบาดที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับในแต่ละสื่อมีความครบถ้วนแตกต่างกัน ตามประสิทธิภาพของสื่อนั้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cruz (2020) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคล ในด้านสภาวะ (Context) สภาวะในที่นี้หมายถึง สถานที่ บุคคล และเวลาที่อยู่ในสถานการณ์การสื่อสารสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกของผู้รับสาร การมีคนอื่นอยู่ด้วยมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อ และข่าวสาร การเลือกตีความหมายและเลือกจดจำข่าวสาร รวมทั้งเป้าหมาย (Goal) ในการเลือกรับข่าวสารที่กำหนดจะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมาย และการเลือกจดจำเพื่อสนองเป้าหมายของตน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผ่านโทรทัศน์ รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต ดังนั้น หากจะสื่อสาร รณรงค์ให้กับกลุ่มนักเรียน นักศึกษาในโอกาสต่อไป สื่อที่ต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารแบบบูรณาการ ควบคู่กันไป ได้แก่ สื่อเพชบุ๊ค และโซเชียลมีเดียอื่น ๆ จะทำให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจน รวดเร็ว

1.2 จากปัญหาที่พบจากข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งนี้ คือ หน้ากากอนามัยไม่สามารถหาซื้อได้ตามที่รัฐกำหนด และมีราคาสูง รัฐจะต้องมีมาตรการในการช่วยเหลือประชาชน และจัดหาให้เพียงพอ นอกจากนี้นักเรียน นักศึกษายังเห็นว่ารัฐเยียวยาอาชีพที่ประสบปัญหาในช่วงโควิดไม่ทั่วถึง รัฐจะต้องดำเนินการให้ทั่วถึง เพื่อคลายความเดือดร้อนของประชาชนในช่วงการระบาดของไวรัส โคโรนา (COVID-19)

1.3 จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการเปิดรับข่าวสารโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ต่างกัน มีวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) เกี่ยวกับการรับวัคซีนเมื่อได้รับสิทธิ์ และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่

เกี่ยวกับการฉีดวัคซีน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นสื่อทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นสื่อรูปแบบดั้งเดิมหรือสื่อใหม่ ควรทำการสื่อสาร รมรงค์ให้กับกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ได้รับทราบถึงประโยชน์และข้อควรปฏิบัติเกี่ยวกับการฉีดวัคซีนให้ชัดเจนและครบถ้วน เพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) ก่อนและ

หลังเข้ารับการฉีดวัคซีน COVID-19 และเพื่อจะได้คลายความกังวลและปฏิบัติตัวอย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

ควรศึกษาถึงการรู้เท่าทันสื่อ การเปิดรับข้อมูลข่าวสารด้านไวรัสโควิด-19 ความตระหนักรู้ของกลุ่มเป้าหมายกลุ่มอื่น ๆ เช่น ประชาชนทั่วไป และให้ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมควบคุมโรค. (2563). *โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)*. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- [2] กระทรวงสาธารณสุข. (2563). *คำแนะนำการป้องกันตนเองและการปฏิบัติด้านสุขอนามัยในสถานศึกษาในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)*. กรุงเทพฯ: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- [3] กาญจนา โชคเหรียญสุขชัย. (2560). *กระบวนการวิจัยสื่อสารมวลชน : เชิงคุณภาพ เชิงปริมาณ และผสมวิธี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [4] ญัฐวรรณ คำแสน (2564). ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี*, 4(1), 33-48.
- [5] ธัญญ์ณภัส วิรัตน์เกษม. (2564). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมด้านพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมในวิถีชีวิตความปกติใหม่ (New Normal) ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 7(2), 114-127.
- [6] บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. (2559). *สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- [7] วรทัย ราวีนิจ. (2564). การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโควิด 19 จากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขและการรู้เท่าทันข่าวปลอมของผู้รับสาร. *งานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัย รังสิต ประจำปี 2564*.
- [8] เสกสรร สายสีสด. (2564). พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารและความตระหนักรู้ของนักเรียนนักศึกษา จังหวัดอุดรธานี ในช่วงไวรัสโควิด-19 ระบาด. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 11(1), 13-25.
- [9] Cruz, J. (2020). Debunking Eurocentrism in Organizational Communication Theory: Marginality and Liquidities in Postcolonial Contexts. *Communication Theory*, (2020), 1-21.
- [10] Dong, E., Du, H., & Gardner, L. (2020). An interactive web-based dashboard to track COVID-19 in real time. *The Lancet Infectious Diseases*, 20(5), 533–534.
- [11] John, M. (2017). Turn-taking in Con versations. *Journal of Communication*, 75-92.
- [12] Zhong, B. L., Luo, W., Li, H. M., Zhang, Q. Q., Liu, X. G., Li, W. T., & Li, Y. (2020). Knowledge, attitudes, and practices towards COVID-19 among Chinese residents during the rapid rise period of the COVID-19 outbreak: A quick online cross-sectional survey. *International Journal of Biological Sciences*, 16(10), 1745–1752.